

VENDIM
Nr. 115, datë 15.2.2024

AUTORIZIM I NDIHMËS SHTETËRORE “THIRRJE PËR GRANTE DHE MASA MBËSHTETËSE PËR STARTUP-e DHE LEHTËSUES”

Komisioni i Ndihmës Shtetërore, me pjesëmarrjen e:

Z. Blendi Gonxhja	kryetar
Znj. Mimoza Dhëmbi	anëtare
Znj. Brikena Qela	anëtare;
Znj. Inida Methoxha	anëtare;
Z. Ahmet Maçellari	anëtar;

Në mbledhjen e tij të radhës të datës 15.2.2024, në Ministrinë e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit në bazë të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, i ndryshuar, vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 817, datë 28.12.2005, “Për miratimin e rregullores “Për procedurat dhe formën e njoftimit”, mori në shqyrtim njoftimin e Agjencisë Shtetërore për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve dhe lehtësuesve të planit të ndihmës shtetërore për thirrjen për grante dhe masa mbështetëse për startup-e dhe lehtësues.

I. Procedura

1. Agjencia Shtetërore për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve dhe lehtësuesve me shkresën nr. 11, datë 12.2.2024, në bazë të nenit 20, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, njoftoi në Komisionin e Ndihmës Shtetërore planin e ndihmës shtetërore të sipërpërmendur, në bazë të vendimit të KM-së nr. 61, datë 7.2.2024, “Për miratimin e kërkesave e të kriterëve që duhet të plotësojnë start up-et dhe lehtësuesit e start up-eve, të procedurave e të afateve, si dhe të rregullave për përbërjen e komisionit të vlerësimit dhe ankimit, kriterëve, procedurës së përzgjedhjes e të shpërblimit të anëtarëve të tyre”.

II. Përshkrimi i masës

2. *Objektivi*: plani i ndihmës synon ofrimin e mbështetjes me grante të startup-eve dhe lehtësuesve të startup-eve.

3. *Baza ligjore*: plani i ndihmës shtetërore mbështetet në pikën 3, të nenit 14, të ligjit nr. 25, datë 31.3.2022, “Për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve”, i ndryshuar, si edhe vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 61, datë 7.2.2024.

4. *Kohëzgjatja*: plani i ndihmës do të zbatohet në vitin 2024.

5. *Dhënësi i ndihmës* është ministri përgjegjës për sipërmarrjen. Autoriteti përgjegjës për zbatimin e masës është Agjencia Shtetërore për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve dhe lehtësuesve.

6. *Përfituesit*: përfitojnë mbështetje me grant dy kategori kryesore:

a) kategoria e startup-ve, sipas klasifikimit të mëposhtëm:

i. faza fillestare (F1);

ii. faza e validimit (F2);

iii. faza e rritjes (F3);

b) kategoria e lehtësuesit e startup-eve, të cilët janë kërkuar të konsideruar si personat fizikë ose juridikë të regjistruar në regjistrin tregtar të Republikës së Shqipërisë ose në gjykatë në rastin e OJF-ve.

7. *Shtrirja territoriale*: projekti do të zbatohet në territorin e Republikës së Shqipërisë.

8. *Forma dhe vlera e ndihmës*: vlera e ndihmës shtetërore për vitin 2024 është 300.000.000 (treqind milionë) lekë në formën e grantit të drejtpërdrejtë nga buxheti i shtetit nga fondet e miratuara për ministrin përgjegjës për sipërmarrjen. Numri i përfituesve vlerësohet të jetë 51–100 përfitues.

III. Vlerësimi i ekzistencës së ndihmës shtetërore

9. Komisioni i Ndihmës Shtetërore vlerëson nëse plani i ndihmës shtetërore përbën ndihmë shtetërore në kuptim të paragrafit 1, të nenit 4, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, pra nëse plani ofron një avantazh ekonomik për ndërmarrje, e cila ka

një ndikim të mundshëm në konkurrencë dhe tregtinë midis shteteve anëtare, që nuk do të ishte përfituar në kushte normale të tregut.

10. Neni 4, pika 1 e ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, i ndryshuar, përcakton se:

“Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në këtë ligj, ndalohet çdo ndihmë e dhënë nga burimet shtetërore, në çfarëdolloj forme e cila, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, shtrembëron ose kërcënon të shtrembërojë konkurrencën duke dhënë përparësi për një ose disa ndërmarrje të caktuara ose për prodhimin e produkteve të caktuara, për aq sa mund të ketë ndikim në plotësimin e detyrimeve të ndërmarrja nga Republika e Shqipërisë në marrëveshjet ndërkombëtare që përmbajnë dispozita të ndihmës shtetërore”.

11. Gjithashtu, neni 71 “Konkurrenca dhe dispozita të tjera ekonomike”, i Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit ndërmjet Komuniteteve Evropiane e Shteteve të tyre Anëtare dhe Republikës së Shqipërisë¹ përcakton se:

“Praktikat në kundërshtim me këtë nen vlerësohen në bazë të kriterëve që lindin nga zbatimi i rregullave të konkurrencës të aplikueshme në Komunitet, sidomos në nenet 81, 82, 86 dhe 87 të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian dhe instrumenteve interpretuese që përdoren nga institucionet e Komunitetit.”

12. Ligji i ndihmës shtetërore zbatohet vetëm për masat që plotësojnë të gjitha kriteret e përmendura në nenin 4, pika 1, konkretisht: a) burime shtetërore; b) avantazhi ekonomik; c) selektiviteti; dhe d) efekti në konkurrencë dhe treg.

13. Agjencia Shtetërore për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve dhe lehtësuesve ka njoftuar planin e ndihmës shtetërore, i cili lidhet me aktivizimin e burimeve shtetërore në formën e grantit, për mbështetjen e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme. Plani i ndihmës i jep një avantazh përfituesve, të cilët ata nuk do të ofrohej në kushtet normale të tregut. Avantazhi që ofrohet nëpërmjet planit të ndihmës është selektiv, pasi do të ofrohet vetëm për ndërmarrje të caktuara, përkatësisht ndërmarrjet start-up (paragrafi 6/a) dhe ndërmarrjet lehtësuesit e startup-eve (paragrafi 6/b). Plani i ndihmës mund të shtrembërojë konkurrencën, pasi nëpërmjet tij forcohet pozicioni konkurrues i përfituesve nga skema. Plani i ndihmës gjithashtu ndikon në tregtinë ndërkombëtare, duke qenë se ndërmarrjet përfituese janë aktivë në sektorë të ekonomisë në të cilët ekziston tregtia në nivel rajonal.

Në këto kushte Komisioni vlerëson se plani i njoftuar është ndihmë shtetërore.

IV. Vlerësimi i përputhshmërisë së skemës

14. Komisioni i Ndihmës Shtetërore vlerëson skemën e njoftuar në përputhje me shkronjën c), të nenit 13, të ligjit nr. 9374/2005, “Për ndihmën shtetërore”, i ndryshuar, ku parashikohet se ndihma shtetërore mund të lejohet nëse “lehtëson zhvillimin e veprimtarive të caktuara ekonomike ose zhvillimin e zonave të caktuara ekonomike, deri në atë masë sa kjo ndihmë nuk është në kundërshtim me detyrimet e marrëveshjeve ndërkombëtare, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë”. Komisioni vlerëson se rezultatet e planit të ndihmës pritet të jenë pozitive, duke qenë se skema ka efekt nxitës (përfituesi do të aplikojë për ndihmën shtetërore pranë Agjencisë Shtetërore për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve dhe lehtësuesve, para fillimit të punimeve/projektit/aktivitetit), zbatimi i saj është domosdoshëm dhe se shkalla e mbështetjes kërkohet të jetë proporcionale me shpenzimet e pranueshme që mbulohen nga skema e ndihmës shtetërore.

Sa më lart, Komisioni vlerëson se plani i ndihmës shtetërore është i lejueshëm në përputhje me nenin 4, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar.

PËR KËTO ARSYE,

Komisioni i Ndihmës Shtetërore, në bazë të neneve 4, 17, 22, dhe 31, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar,

VENDOSI:

¹ Ligji nr. 9590, datë 27.7.2006, “Për ratifikimin e Marrëveshjes së stabilizim-asocimit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe komuniteteve evropiane e shteteve të tyre anëtare”.

1. Të autorizojë skemën e ndihmës shtetërore në formën e grantit për mbështetjen e startup-eve dhe lehtësuesit e startup-eve, të parashikuar në vendimin e KM-së nr. 61, datë 7.2.2024, “Për miratimin e kërkesave e të kriterëve që duhet të plotësojnë start up-et dhe lehtësuesit e start up-eve, të procedurave e të afateve, si dhe të rregullave për përbërjen e komisionit të vlerësimit dhe ankimit, kriterëve, procedurës së përzgjedhjes e të shpërblimit të anëtarëve të tyre.

2. Ministri përgjegjës për sipërmarrjen nëpërmjet Agjencisë Shtetërore për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve dhe lehtësuesve, brenda datës 31 mars të çdo viti të paraqesë raport për impaktin e ndihmës shtetërore gjatë vitit paraardhës financiar. Raportet e zbatimit duhet të përmbajnë informacion të detajuar mbi shpenzimet e bëra dhe produktet e arritura.

3. Ministri përgjegjës për sipërmarrjen nëpërmjet Agjencisë Shtetërore për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve dhe lehtësuesve të njoftojë çdo ndryshim të planit të ndihmës.

4. Ministri përgjegjës për sipërmarrjen dhe Agjencia Shtetërore për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve dhe lehtësuesve të ruajë deri në dhjetë vjet të gjitha të dhënat për zbatimin e skemës, pasi ndihma e fundit individuale të jetë dhënë në kuadër të kësaj skeme.

5. Ky vendim të botohet në Fletoren Zyrtare.

KOMISIONI I NDIHMËS SHTETËRORE

Kryetar: Blendi Gonxhja

Anëtarë: Mimoza Dhëmbi, Brikena Qela, Inida Methoxha, Ahmet Mançellari